

Research Paper

The Role of Early Maladaptive Schemas in the Domain of Cut and Rejection in Predicting Childhood Psychological Maltreatment

Yoones Rajaei¹, Shahryar Yarmohammadi Vasel^{2*}, Mohammadreza Zoghi Paydar³, Tahereh Haghtalab⁴

1. MSc of General Psychology, Department of Psychology, Faculty of Economic and Social Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamadan, Iran.
2. Professor, Department of Psychology, Faculty of Economics and Social Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.
3. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Economic and Social Science, Bu-Ali Sina University, Hamadan, Iran.
4. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Economic and Social Sciences, Bu-Ali Sina Sina University, Hamadan, Iran.

DOI: [10.22034/jmpr.2024.61669.6213](https://doi.org/10.22034/jmpr.2024.61669.6213)

URL: https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_18577.html

ARTICLE INFO

Keywords:
Childhood Psychological Maltreatment, Field of Detachment and Rejection, Early Maladaptive Schemas

Received: 2024/05/14
Accepted: 2024/06/27
Available: 2024/09/28

ABSTRACT

The role of early maladaptive schemas in the domain of cut and rejection in predicting childhood psychological maltreatment. in students of Boali Sina University, Hamedan. The present study is basic-descriptive correlational research. 373 students (131 men, 242 women) were selected by multi-stage cluster sampling among the students of Bo Ali Sina University in Hamedan. The research tools included Yang and Brown's (2005) early maladaptive schema questionnaires and Coates and Mesman-Moore's (2014) psychological maltreatment. For data analysis, descriptive statistics including mean, standard deviation and inferential statistics such as multiple regression were used in SPSS software. The results showed that there is a positive and significant relationship between psychological maltreatment and the early maladaptive schemas in the field of detachment and rejection. The results of the regression analysis also showed that 43% of the variance of childhood psychological maltreatment is predicted by the schemas of the field of detachment and rejection. Also, among the components of the early maladaptive schemas in the field of detachment and rejection, emotional deprivation and isolation schemas significantly predict childhood psychological maltreatment with $\beta = 0.457$ and $\beta = 0.230$, respectively ($P < 0/05$). Therefore, childhood psychological maltreatment is related to early maladaptive schemas, and in order to inform parents, it is necessary to train parents on correct parenting methods by related centers.

* Corresponding Author: Shahryar Yarmohammadi Vasel
E-mail: yarmohamadivasel@basu.ac.ir

مقاله پژوهشی

نقش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد در پیش‌بینی بدرفتاری‌های روانشناختی دوران کودکی

یونس رجائی^۱، شهریار یارمحمدی واصل^{۲*}، محمدرضا ذوقی پایدار^۳، طاهره حق طلب^۴

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی‌سینا، همدان، ایران.
۲. استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی‌سینا، همدان، ایران.
۳. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی‌سینا، همدان، ایران.
۴. استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی‌سینا، همدان، ایران.

DOI: [10.22034/jmpr.2024.61669.6213](https://doi.org/10.22034/jmpr.2024.61669.6213)

URL: https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_18577.html

چکیده

مشخصات مقاله

کلیدواژه‌ها:

هدف این پژوهش بررسی نقش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد در پیش‌بینی بدرفتاری‌های روانشناختی دوران کودکی در دانشجویان دانشگاه بوعلی‌سینا همدان بود. مطالعه حاضر یک تحقیق بنیادی-توصیفی از نوع همبستگی است. ۳۷۳ دانشجو (۱۳۱ مرد، ۲۴۲ زن) به شیوه نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای از میان دانشجویان دانشگاه بوعلی‌سینا همدان انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یانگ و براون (۲۰۰۵) و بدرفتاری روانشناختی کوآتس و مسمن مور (۲۰۱۴) بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار و از آمار استنباطی نظیر رگرسیون چند گانه در نرم افزار SPSS استفاده شد. نتایج نشان داد بین بدرفتاری روانشناختی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد ۴۳ درصد از واریانس بدرفتاری روانشناختی دوران کودکی توسط طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد پیش‌بینی می‌شود. همچنین از بین مؤلفه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد، طرح‌واره محرومیت هیجانی و انزوا به ترتیب با $\beta = 0/457$ و $\beta = 0/230$ به شکل معناداری بدرفتاری روانشناختی دوران کودکی را پیش‌بینی می‌کنند ($P < 0/05$). لذا بدرفتاری روانشناختی دوران کودکی با طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه مرتبط است و به منظور آگاهی والدین لازم است آموزش شیوه‌های صحیح فرزندپروری برای والدین توسط مراکز مرتبط صورت پذیرد.

بدرفتاری روانشناختی دوران
کودکی، حوزه بریدگی و طرد،
طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

دریافت شده: ۱۴۰۳/۰۲/۲۵

پذیرفته شده: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷

منتشر شده: ۱۴۰۳/۰۷/۰۷

* نویسنده مسئول: شهریار یارمحمدی واصل
رایانامه: yarmohamadivasei@basu.ac.ir

مقدمه

اولیه در یک یا چند حوزه می‌کند و ساختار شخصیتی او را شکل می‌دهد. به گفته‌ی یانگ و ویدوم^{۱۷} (۲۰۱۴) طرح‌واره‌ها به غیر از بافت درمانی در جای دیگری تغییر نمی‌کنند. این گفته‌ها نشان از تاثیرات عمیق ناسامانی‌ها در رفتار والدین بر کودکان دارد.

طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه الگوهای عمیقی درباره خود و دیگرانند که ناکارآمد هستند و ناشی از برآورده نشدن نیازهای اولیه و یا به دلیل تجربیات منفی در دوران کودکی بوده و از خاطرات، عواطف، شناخت‌ها و احساسات فیزیکی تشکیل شده‌اند (بیلج و بالابان^{۱۸}، ۲۰۲۱). این طرح‌واره‌ها بر اساس ترکیبی از خلق‌وخوی ارثی کودک با یک تجربه عملکردی نامناسب با والدین، خواهران و برادران و همسالان خود ایجاد می‌شوند. آن‌ها بازنمایی شناختی عاطفی از دانش درباره خود و جهان هستند و نحوه نگاه افراد به خود و همچنین روابط بین فردی خود با دیگران را تنظیم می‌کنند (یانگ و ویدوم، ۲۰۱۴). یکی از حوزه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، بریدگی و طرد است و شامل طرح‌واره‌های محرومیت هیجانی^{۱۹}، نقص / شرم^{۲۰}، انزوای اجتماعی/بیگانگی^{۲۱}، رهاسدگی/بی‌ثباتی^{۲۲} و بی‌اعتمادی / بدرفتاری^{۲۳} می‌باشد (کودو^{۲۴} و همکاران، ۲۰۲۲). به نظر می‌رسد نظریه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه^{۲۵} پویایی اختلالات روانی ناشی از تجربیات اولیه کودکی را به‌طور جامع توضیح می‌دهد (تالاروفسکا^{۲۶} و همکاران، ۲۰۲۲).

به گفته‌ی یانگ و همکاران (۲۰۰۶) همه‌ی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه ماهیت تجارب تروماتیک را ندارند، اما آنها این فرضیه را مطرح کردند که تجربیات بدرفتاری‌های دوران کودکی به شدت با تعدادی از طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد مانند بی‌اعتمادی/ بدرفتاری (انتظار اینکه دیگران به فرد صدمه بزنند) و شرم/ نقص (دوست داشتنی نبودن) مرتبط است. الیوت و همکاران (۲۰۰۵) همچنین استدلال می‌کنند، انزوای اجتماعی از طریق سه مکانیسم عزت نفس پایین، ناکارآمدی در ایجاد دلبستگی و اختلال در شایستگی اجتماعی می‌تواند با آزارهای دوران کودکی مرتبط باشد.

فرهنگ اصفهانی (۱۴۰۰) در پژوهشی نشان داد که ارتباط مستقیم و معناداری بین حوادث آسیب‌زای دوران کودکی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه وجود دارد. لواسانی و سلطانی (۱۳۹۶) نشان دادند بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و بدرفتاری در دوران کودکی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بهبودی و سلطانی (۱۳۹۷) همبستگی مثبت و معناداری بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و بدرفتاری‌های دوران کودکی یافتند. محمدپور و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی نشان دادند طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در رابطه بین

خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی کوچک، بستر حضور افراد در نهادهای بزرگ اجتماعی است. تجربیات منفی دوران کودکی یک عامل اساسی است که به طور مستقیم بر احساسات، افکار و رفتارهای افراد تأثیر می‌گذارد. افرادی که در خانواده‌هایی با تجربیات نامطلوب مانند بدرفتاری‌های روانشناختی^۱ و فیزیکی رشد می‌کنند، چالش‌های بیشتری را در عواطف، افکار (مانند افکار بدبینانه، افکار منفی و انتقاد از خود) و عملکرد خود گزارش کردند (کامیلو^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). همچنین افرادی که سطح بالایی از بدرفتاری روانشناختی دارند، در زندگی روزمره خود عملکرد منفی داشته و پریشانی روانشناختی بیشتری را تجربه می‌کنند (ارسلان^۳، ۲۰۲۲). سوء رفتار^۴ با کودکان انجام هر عمل آسیب‌رسان در برابر کودک است و شامل غفلت از وی، صدمه قابل ملاحظه جسمانی، روانشناختی و یا تهدید می‌باشد (تانهان^۵، ۲۰۲۰). در بعضی از تعاریف این سوء رفتار به چهار نوع آزار جسمی^۶، جنسی^۷، هیجانی^۸ و مسامحه^۹ تقسیم می‌شود (ارسلان، ۲۰۲۲). کواتس و مسمن مور^{۱۰} (۲۰۱۴) بدرفتاری روانشناختی را شامل استفاده بیش از حد تهدیدهای کلامی، ریشخند کردن، عبارتهای تحقیر آمیز، نکوهش و تهدید علیه کودک می‌دانند. بدرفتاری روان‌شناختی دوران کودکی را همچنین می‌توان مجموعه‌ای از شیوه‌های فرزندپروری نامناسبی که مراقبان در طول رشد کودکان آن‌ها را به کار می‌گیرند، دانست که این رفتارها مانع رشد طبیعی شناخت، الگوهای عاطفی و رفتاری کودکان می‌شود. این رفتارها شامل ترساندن، نادیده گرفتن، تحقیر (ژانگ^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۳) الزام به پذیرش مسئولیت‌ها و داشتن انتظارات بالا یا دست‌نیافتنی می‌باشد (ما و چن^{۱۲}، ۲۰۲۲) و شامل تماس فیزیکی و جنسی نمی‌شود (وانگ^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۱). بدرفتاری روانشناختی و سوء استفاده در دوران کودکی به طور قابل توجهی با پیامدهای نامطلوب عاطفی، شناختی، رفتاری و اجتماعی برای کودکان همراه است و این مشکلات اغلب تا بزرگسالی ادامه دارد (هیوز^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۷).

یکی از عوامل پیدایش پریشانی روانی احتمالاً طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه^{۱۵} است، زیرا این طرح‌واره‌ها معمولاً از برآورده نشدن نیازهای اساسی به ویژه نیازهای عاطفی در دوران کودکی سرچشمه می‌گیرد و خود را به تجربیات بعدی زندگی تحمیل می‌کند (جلیلیان^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین این تعاملات ناکارآمد و منفی باعث ایجاد اثرات عمیقی در ساختار شخصیتی کودک شده و او را مستعد ایجاد طرح‌واره‌های منفی و ناسازگار

14. Hughes
15. Early maladaptive schema
16. Jalilian
17. Young & Widom
18. Bilge & Balaban
19. Emotional Deprivation
20. Defectiveness/shame
21. Social isolation/ Alienation
22. Abandonment/ Instability
23. Mistrust/Abuse
24. Cudo
25. Early maladaptive schemas
26. Talarowska

1. Psychological Maltreatment
2. Camilo
3. Arslan
4. Abuse
5. Tanhan
6. Physical
7. Sexual
8. Emotion
9. Neglect
10. Coates & Messman-Moore
11. Zhang
12. Ma & Chen
13. Wang

که در مرحله اول از بین ۹ دانشکده بوعلی سینا، ۵ دانشکده (اقتصاد و علوم اجتماعی، ادبیات و علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی و هنر معماری) و سپس در مرحله دوم از هر دانشکده منتخب، ۴ کلاس به صورت تصادفی انتخاب شدند و سپس پرسشنامه‌های بدرفتاری روان‌شناختی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه به دانشجویان داده شد. ابزارهای پژوهش عبارت بودند از:

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه بدرفتاری روان‌شناختی: مقیاس بدرفتاری روان‌شناختی توسط کواتس و مسمن مور (۲۰۱۴) یک ابزار خود گزارشی ۲۴ آیتمی گذشته‌نگر از حوادث مربوط به بدرفتاری‌های استرس‌زای گذشته می‌باشد. این مقیاس دارای ۵۷ سؤال بود که به پنج عامل اصلی تقبیل یافته است که شامل عدم پاسخگویی از نظر هیجانی (۱ تا ۶)، طردکردن / ترساندن (۷ تا ۱۲)، غیراخلاقی / غیرقانونی بودن (۱۳ تا ۱۶)، پرتوقع / انعطاف‌ناپذیر بودن (۱۷ تا ۱۹) و منزوی‌سازی (۲۰ تا ۲۴) می‌باشد. پاسخ‌دهندگان در یک طیف ۵ نمره‌ای کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) به آن پاسخ خواهند داد. دامنه نمرات بین ۲۴ تا ۱۲۰ است. همسانی درونی برای این مقیاس در بین دانشجویان بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۶ بوده است. همچنین در پژوهش مذکور ضریب آلفای کرونباخ بین ۰/۵۷ تا ۰/۹۱ بود. در ایران نیز پژوهش جعفری و همکاران (۱۳۹۷) روایی و پایایی این پرسشنامه را تأیید کردند. پایایی آن به روش آلفای کرونباخ برای مقیاس کل برابر با ۰/۸۹ و برای مؤلفه‌های آن بین ۰/۷۷ تا ۰/۹۱ بود. آلفای کرونباخ عدم پاسخ‌گویی از نظر هیجانی، طرد کردن، غیر اخلاقی، پرتوقع و منزوی‌سازی در پژوهش حاضر به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۷۷، ۰/۷۳، ۰/۸۲، ۰/۷۹ می‌باشد. آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه نیز ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه: طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در پژوهش حاضر با پرسشنامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یانگ و براون (۲۰۰۵) مورد سنجش قرار گرفت. این پرسشنامه یک ابزار ۷۵ سؤالی برای سنجش ۱۵ طرح‌واره ناکارآمد اولیه است. یانگ این پرسش نامه را از روی فرم پرسشنامه‌ی اصلی (فرم ۲۰۵) سوالاتی طراحی کرد. پرسشنامه طرح‌واره یانگ برای ارزیابی ۱۵ طرح‌واره‌ی ناسازگار اولیه ساخته شد. این طرح‌واره‌ها عبارتند از: محرومیت هیجانی (۱ تا ۵)، رها شدگی / بی‌ثباتی (۶ تا ۱۰)، بی‌اعتمادی / بدرفتاری (۱۱ تا ۱۵)، انزوای اجتماعی (۱۶ تا ۲۰)، نقص / شرم (۲۱ تا ۲۵)، شکست (۲۶ تا ۳۰)، وابستگی / بی‌کفایتی (۳۱ تا ۳۵)، آسیب‌پذیری به ضرر یا بیماری (۳۶ تا ۴۰)، خود گرفتار / خود تحول نیافته (۴۱ تا ۴۵)، اطاعت (۴۶ تا ۵۰)، از خود گذشتگی (۵۱ تا ۵۵)، بازداری هیجانی (۵۶ تا ۶۰)، معیارهای سرسختانه / عیب جویی افراطی (۶۱ تا ۶۵)، استحقاق (۶۶ تا ۷۰)، خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی (۷۱ تا ۷۵). طریقه‌ی نمره‌گذاری پرسشنامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر اساس طیف لیکرت شش گزینه‌ای (کاملاً غلط = ۱، تقریباً غلط = ۲، بیشتر درست است یا غلط = ۳، اندکی درست = ۴، تقریباً درست = ۵، کاملاً درست = ۶) می‌باشد. در این

افسردگی و بدرفتاری‌های دوران کودکی نقش میانجی دارد. پلینگتون^۱ و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در بزرگسالی با سابقه سوءاستفاده و غفلت در دوران کودکی و نوجوانی مرتبط هستند و همچنین بین غفلت عاطفی و فیزیکی با طرح‌واره‌های نقص، بی‌اعتمادی، انزوای اجتماعی و محرومیت هیجانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. تزل و همکاران (۲۰۱۵) روابط معناداری بین تجارب عاطفی منفی و آزارهای جسمی با طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یافتند. کالوت (۲۰۱۴) همچنین نشان داد ابعاد آزار جسمی و عاطفی در دوران کودکی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه را به طور مثبتی پیش بینی می‌کند

یکی از خلأهای پژوهش‌های پیشین داخلی عدم بررسی ارتباط بدرفتاری‌های روانشناختی و نه جسمی و جنسی دوران کودکی با طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد است. پرداختن به ارتباط این نوع مهم از بدرفتاری دوران کودکی با طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد ضروری است و نیاز به بررسی بیشتر ابعاد این دو متغیر احساس می‌شود. به طور کلی آسیب‌های دوران کودکی پیامدهای بسیار جدی و ماندگاری را در شکل‌گیری الگوهای شخصیتی افراد می‌گذارد. این آسیب‌ها شکاف‌های عمیقی بر عاطفه، روان و حتی فیزیولوژیک افراد وارد می‌کنند. مشخص کردن ارتباط بین بدرفتاری‌های روانشناختی دوران کودکی و همچنین هر یک از طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد می‌تواند مسیرهای آسیب‌شناسی در این حوزه را مشخص‌تر کند. درک دقیق تجربیات روانشناختی دوران کودکی مرتبط با این طرح‌واره‌ها می‌تواند رویکردهای ارزیابی بالینی، درمان و تاثیر مداخلات والدین را روشن‌تر سازد. این پژوهش از این نظر می‌تواند اهمیت داشته باشد که باعث ارتقا سبک‌های درست فرزند پروری، دلبستگی و تعاملات بین والدین و فرزندان شده و با توجه به اینکه عدم توجه به موارد گفته شده آسیب‌های کوتاه مدت و بلندمدتی به فرزندان وارد می‌کند، دغدغه‌ای مهم برای خانواده‌ها به شمار می‌رود. نتایج حاصل از این پژوهش نیز، می‌تواند چشم‌اندازی روشن و عملی برای مشاوران، درمانگران و خصوصاً خانواده درمانگران فراهم نماید.

روش

روش پژوهش برحسب هدف بنیادی و برحسب گردآوری اطلاعات توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش را تمامی دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به تعداد ۱۰۵۶۱ تشکیل می‌دادند. حجم نمونه به وسیله جدول مورگان و کرجسی به دست آمد. با توجه به حجم جامعه، تعداد موردنیاز نمونه برابر با ۳۷۳ نفر تعیین شد که در کل ۴۱۲ پرسشنامه در بین دانشجویان توزیع شد و پرسشنامه‌هایی که ناقص تکمیل شده بودند، از مطالعه کنار گذاشته شدند. توزیع پرسشنامه تا زمان رسیدن به حجم نمونه موردنیاز ادامه داشت. پرسشنامه‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای توزیع شدند. به این صورت

موضوع پژوهش، نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها و همچنین اطمینان از محرمانه بودن داده‌ها توضیح داده شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS 22 استفاده شد.

یافته‌ها

از افراد مورد بررسی ۱۳۱ نفر (۴۴/۲ درصد) مرد و ۲۴۲ نفر (۶۴/۹ درصد) زن بودند. ۹۹ نفر (۲۶/۵ درصد) بین ۱۸-۲۰ سال، ۲۱۹ نفر (۵۸/۷ درصد) بین ۲۱-۲۵ سال، ۳۴ نفر (۹/۱ درصد) بین ۲۶-۳۰ سال و ۲۱ نفر (۵/۶ درصد) بالاتر از ۳۰ سال سن داشتند. همچنین از لحاظ مقطع تحصیلی ۳۱۳ نفر (۸۳/۹ درصد) مقطع کارشناسی، ۵۸ نفر (۱۵/۵ درصد) مقطع ارشد و ۲ نفر (۰/۶ درصد) مقطع دکترا بودند.

پرسشنامه هر ۵ عبارت یک طرح‌واره را می‌سنجد. حمیدپور^۱ و همکاران (۲۰۱۱) پایایی این مقیاس را به وسیله آلفای کرونباخ برای همه‌ی مقیاس‌ها در دامنه‌ی ۰/۶۲ تا ۰/۹۰ و ثبات درونی این پرسشنامه را ۰/۹۴ گزارش کرده‌اند که نشان دهنده‌ی پایایی و ثبات درونی بالای این مقیاس است. آلفای کرونباخ محرومیت هیجانی، نقص، انزوای اجتماعی، رها شدگی و بی‌اعتمادی در پژوهش حاضر به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۷۴، ۰/۷۶، ۰/۸۰، ۰/۷۲ به دست آمد. در این پژوهش، ابتدا فهرستی از دانشکده‌ها تهیه شد و بعد از آن پرسشنامه‌ها جهت اجرا، آماده گردید. در مرحله بعد، پرسشنامه‌ها به صورت میدانی و با توجه به تعداد افرادی که در هر دانشکده (زن و مرد) باید آن‌ها را پر می‌کردند، در کلاس‌ها و بین آزمودنی‌ها توزیع گردید. معیارهای ورود به پژوهش رضایت آگاهانه، تمایل به شرکت در پژوهش و قرار داشتن در محدوده سنی ۱۸ تا ۴۰ سال و معیار خروج ناقص بودن پرسشنامه بود. پس از ارائه پرسشنامه‌ها به دانشجویان، برای آگاهی و درک بهتر آن‌ها از سؤالات،

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی بذر رفتاری روانشناختی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
بذر رفتاری روانشناختی	۴۴/۱۰	۱۲/۹۸	۱/۳۸	۱/۵۱
محرومیت هیجانی	۱۱/۶۷	۶/۳۵	۰/۸۸	-۰/۱۷
نقص یا شرم	۱۲/۴۲	۵/۸۳	۰/۶۳	-۰/۱۹
انزوای اجتماعی	۱۲/۲۷	۵/۸۵	۰/۶۸	-۰/۲۹
رها شدگی	۹/۰۶	۳/۴۱	۱/۴۲	۱/۷۰
بی‌اعتمادی	۱۱/۳۵	۵/۳۴	۰/۹۳	۰/۳۲

در جدول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرها مشخص شده است. همچنین نتایج جدول ۱، نشان می‌دهد که مقادیر کجی و کشیدگی برای توزیع نرمال متغیرهای مورد بررسی، بین ۲+ و ۲- است که نشان می‌دهد نرمال

متغیرهای مورد بررسی، بین ۲+ و ۲- است که نشان می‌دهد نرمال

جدول ۲: نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرهای مدل پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. بذر رفتاری روانشناختی	-					
۲. محرومیت هیجانی	۰/۶۱**	-				
۳. نقص یا شرم	۰/۳۹**	۰/۴۴**	-			
۴. انزوای اجتماعی	۰/۲۱**	۰/۳۴**	۰/۳۲**	-		
۵. رها شدگی	۰/۴۸**	۰/۳۱**	۰/۲۶**	۰/۲۱**	-	
۶. بی‌اعتمادی	۰/۵۱**	۰/۳۸**	۰/۴۳**	۰/۳۲**	۰/۳۰**	-

**p<۰/۰۱، *p<۰/۰۵

نتایج جدول شماره ۲ ارتباط بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بین بذر رفتاری روانشناختی با طرح‌واره‌های محرومیت هیجانی ($r=0/61$ و $P<0/01$)، نقص یا شرم ($r=0/39$ و $P<0/01$)، انزوای اجتماعی ($r=0/21$ و $P<0/01$)، رها شدگی ($r=0/48$ و $P<0/01$) و بی‌اعتمادی ($r=0/51$ و $P<0/01$) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

به منظور بررسی فرضیه پژوهش از آزمون رگرسیون استفاده شد. قبل از انجام تحلیل رگرسیون، باید پیش فرض‌های آن (استقلال خطاها و هم خطی بین متغیرهای پژوهش) مورد بررسی قرار گیرد. پیش فرض استقلال خطاها به وسیله آزمون دوربین و واتسون بررسی شد. آمار بدست آمده دوربین و واتسون در این پژوهش ۱/۸۷ به دست آمد و این عدد در بازه ۲/۵-۱/۵ قرار دارد و

برابر با ۲/۰۴، ۱/۵۹، ۱/۳۱، ۲/۴۴ و ۲/۲۱ بود، که نشان می‌دهد پیش‌فرض عدم هم‌خطی چندگانه تأیید می‌شود.

همان‌طور که در جدول شماره ۳ ملاحظه می‌شود، بین دو متغیر بدررفتاری روانشناختی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد به میزان ۰/۶۵ همبستگی مثبت وجود دارد. ضریب تعیین (R^2) ۰/۴۳ و ضریب تعیین اصلاح شده ۰/۴۲ به دست آمد که نشان می‌دهد، مدل رگرسیونی مناسب است. نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که با افزایش طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد، متغیر بدررفتاری روانشناختی نیز افزایش می‌یابد و برعکس. یعنی تغییر در طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد به تغییر در متغیر بدررفتاری روانشناختی منجر می‌شود. در واقع می‌توان ۴۳ درصد از تغییرات بدررفتاری روانشناختی را از روی واریانس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد پیش‌بینی کرد.

می‌توان نتیجه گرفت فرض استقلال خطاها تأیید می‌شود. هم‌خطی وضعیتی است که نشان می‌دهد یک متغیر مستقل تابعی خطی از دیگر متغیرهای مستقل است. اگر هم‌خطی در یک معادله رگرسیون بالا باشد، یعنی بین متغیرهای مستقل همبستگی بالایی وجود دارد. توان رابطه خطی بین متغیرهای مربوط به مدل با شاخصی به نام تلرانس و VIF اندازه‌گیری می‌شود. برای هر متغیر مستقل، مقدار تلرانس نزدیک به یک نشانگر مناسب بودن آن و مقادیر نزدیک به صفر بیان‌گر این است که یک متغیر ترکیب خطی از سایر متغیرهای مستقل است (دامنه VIF کمتر از ۱۰ و مقدار تلرانس بالاتر از ۰/۱ قابل قبول است). در پژوهش حاضر مقادیر تلرانس به ترتیب برای متغیرهای محرومیت هیجانی، نقص یا شرم، انزوای اجتماعی، رهاشدگی و بی‌اعتمادی برابر با ۰/۴۸، ۰/۶۲، ۰/۷۶، ۰/۴۰ و ۰/۴۵ بود که در سطحی قابل‌پذیرش هستند. در این پژوهش، آماره VIF نیز برای متغیرهای محرومیت هیجانی، نقص یا شرم، انزوای اجتماعی، رهاشدگی و بی‌اعتمادی

جدول ۳: خلاصه شاخص‌های محاسبه شده مربوط به رگرسیون بدررفتاری روانشناختی از روی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

تعداد	همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین اصلاح شده	خطای معیار برآورد
۳۷۳	۰/۶۵	۰/۴۳	۰/۴۲	۱۷/۴۵

جدول ۴: شاخص‌های تحلیل رگرسیون بدررفتاری روانشناختی از روی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

منابع تغییرات	مجموع مجذور نمرات	درجه آزادی	میانگین مجموع مجذورات	F مقدار	سطح معناداری
رگرسیون	۸۴۶۶۵/۶۷۹	۵	۱۶۹۳۳/۱۳۶	۵۵/۵۵۷	$P < ۰/۰۰۱$
باقی مانده	۱۱۱۸۵۶/۴۵	۳۶۷	۳۰۴/۷۸۶		
کل	۱۹۶۵۲۲/۱۳	۳۷۲			

مورد مطالعه رابطه معنادار وجود دارد. برای میزان اثر هر یک از مؤلفه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد بر روی بدررفتاری روانشناختی از تحلیل رگرسیون چندگانه همزمان استفاده به عمل آمد که شاخص‌های مربوط به آن به شرح ذیل است:

برای آزمون معنادار بودن پیش‌بینی به عمل آمده از آزمون تحلیل رگرسیون استفاده به عمل آمد (جدول ۴) و نتیجه نشان داد چون مقدار F محاسبه شده بزرگ تر از مقدار F میان جدول در سطح اطمینان ۹۹/۹ می‌باشد، می‌توان نتیجه گرفت رگرسیون به عمل آمده معنادار است و می‌توان اظهار داشت بین بدررفتاری روانشناختی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه دانشجویان

جدول ۵: خلاصه مدل رگرسیونی چندگانه

متغیر	B	انحراف معیار	ضریب β	t	سطح معناداری
محرومیت هیجانی	۸/۲۵۸	۰/۹۲۰	۰/۴۵۷	۸/۹۷۸	۰/۰۰۱
نقص یا شرم	۰/۷۷۱	۱/۵۸۹	۰/۰۳۰	۰/۴۸۵	۰/۶۲۸
انزوا	۴/۹۲۲	۱/۲۳۵	۰/۲۳۰	۳/۹۸۶	۰/۰۰۱
رهاشدگی	-۱/۶۳۱	۰/۸۴۷	-۰/۰۸۵	-۱/۹۲۵	۰/۰۵۵
بی‌اعتمادی	۱/۷۰۴	۰/۹۸۴	۰/۰۸۷	-۱/۷۳۲	۰/۰۸۴

در جدول ۵ متغیرهای پیش‌بین به صورت همزمان وارد شدند. همان‌طور که مشاهده می‌شود، از بین مؤلفه‌های طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد به ترتیب، طرح‌واره محرومیت هیجانی ۰/۴۵۷ و انزوا ۰/۲۳۰ به شکل معناداری بدررفتاری روانشناختی را پیش‌بینی می‌کنند ($P < ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد بین بدرفتاری روانشناختی دوران کودکی و تمامی طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. در همین راستا نتایج پژوهش‌های فرهنگ اصفهانی (۱۴۰۰)، شیدعنبرانی و همکاران (۱۳۹۹)، بهبودی و سلطانی (۱۳۹۷)، لواسانی و سلطانی (۱۳۹۶)، محمدپور و همکاران (۱۳۹۵)، پلینگتون و همکاران (۲۰۲۱)، تزل و همکاران (۲۰۱۵) و کالوت^۱ (۲۰۱۴) همسو با پژوهش حاضر است.

لذا با توجه به نتایج کلی و پژوهش‌های پیشین، این گونه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که خانواده به طور معمول به عنوان اولین کانونی است که فرد در آن قرار می‌گیرد و حضور فرد سال‌های زیادی در آن تداوم دارد، این حضور قدرتمند باعث دریافت اثرات محیطی قدرتمند و پایدار از محیط خانواده می‌شود و اثر پذیری فرد از سایر محیط‌ها می‌تواند تحت تاثیر فضای حاکم بر روابط او با والدین در خانواده باشد. در نتیجه نگرش‌ها، رفتارها، نحوه ارتباط و پاسخ‌گویی والدین به نیازهای فرد نقش عمده‌ای در شکل‌گیری ویژگی‌های شخصیتی، دیدگاه فرد نسبت به خودش، آسیب‌پذیری‌های شناختی و به طور ویژه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه او دارند. طبق گفته یانگ و همکاران (۲۰۰۶)، افرادی که درگیر طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد هستند، سابقه سوء استفاده در دوران کودکی را دارند. کواتس و همکاران (۲۰۱۴) در تبیین یافته‌های خود بیان می‌کنند که تجربه بدرفتاری در دوران کودکی باعث می‌شود که فرد در ادامه زندگی عقاید منفی را نسبت به خود، دنیای اطراف و آینده درونی کند. به عبارت دیگر، با توجه به اینکه بدرفتاری‌های روانشناختی والدین دارای یک ساختار چند بعدی شامل جنبه‌های مختلف سوء استفاده روانی (مثل فساد) و غفلت روانشناختی (مثل عدم پاسخ‌گویی هیجانی) است که به وسیله والدین یا مراقبت‌کننده نزدیک فرد اتفاق می‌افتد، ممکن است فرد این پیام‌های منفی گسترده را درونی کرده، آنها را به دلیل وجود یک عنصر منفی در خود دانسته و در نتیجه این باورها خود را شایسته آن بدرفتاری‌ها بداند. ردی^۲ و همکاران (۲۰۰۶) بیان می‌کنند تجربه طولانی مدت و مداوم بدرفتاری دوران کودکی ممکن است از طریق تشکیل یک باور هسته‌ای مبنی بر اینکه تجربه بدرفتاری‌ها اجتناب‌ناپذیر و غیر قابل کنترل هستند، زمینه‌بندی فرد نسبت به آینده و دنیای اطراف را فراهم آورد. این بدبینی‌ها باعث می‌شود که فرد در آینده در جهت تغییر شرایط نامناسب تلاش نکند.

یک اصل اساسی طرح‌واره درمانی یانگ این است که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در پاسخ به رویدادهای آسیب‌زا و تجارب مکرر نیازهای عاطفی برآورده نشده در دوران کودکی شکل می‌گیرند. از جمله این اشکال آشکار سوء استفاده می‌توان به آسیب‌های جنسی و همچنین اشکال مخفیانه‌تر و زمن‌تر ناملایمات به غفلت عاطفی اشاره کرد (پلینگتون و همکاران، ۲۰۲۱). با توجه به ویژگی‌های طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد به نظر می‌رسد، الگوهای والدینی در تعامل با کودک در شکل‌گیری این طرح‌واره‌ها نقش

1. Calvete

مهمی ایفا می‌کند. به‌طور کل طرح‌واره‌های حوزه قطع ارتباط و طرد معمولاً در خانواده‌هایی ایجاد می‌شوند که بی‌احساس، سرد، کم‌هوش، گوشه‌گیر، غیرقابل پیش‌بینی و یا بدرفتار هستند. افراد درگیر این طرح‌واره‌ها به‌صورت کلی، افراد مهم زندگی خود را غیرقابل اعتماد دانسته و هر لحظه نگران از دست دادن، طرد شدن، آسیب دیدن و مورد بی‌توجهی قرار گرفتن می‌باشند (جلیلیان و همکاران، ۲۰۲۳). برای مثال طرح‌واره محرومیت هیجانی زمانی ایجاد می‌شود که کودک در معرض بی‌توجهی و غفلت والدین قرار گرفته و کودک نیازهای عاطفی و روانی خود را دریافت نکند. طرح‌واره نقص/ شرم زمانی ایجاد می‌شود که کودک والدینی سرزنش‌کننده و انتقادگر داشته باشد و والدین او را به دلیل ناتوانی در انجام کارها تحقیر کنند، این نوع از بدرفتاری روانشناختی باعث ایجاد طرح‌واره نقص و شرم در کودک می‌شود (یانگ، ۲۰۰۶). طرح‌واره انزوای اجتماعی از دیگر طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد نیز ممکن است به دلایل عاطفی و روانشناختی، ابتلا به بیماری‌های جسمانی، تفاوت‌های ظاهری و همچنین مورد تمسخر گرفتن ایجاد شود. یکی از دلایل مهم طرح‌واره انزوای اجتماعی خانواده و نحوه برخورد با فرد است. کودکانی که تجربیات مرتبط با غفلت و طردشدگی را دارند ممکن است در تله‌ی طرح‌واره انزوای اجتماعی گرفتار شوند. یکی از مهم‌ترین دلایل شکل‌گیری طرح‌واره رهاشدگی، عدم شکل‌گیری دلبستگی ایمن است. کودک به این نتیجه می‌رسد که والدین او در موارد ضروری و به اندازه کافی و لازم از او حمایت نمی‌کنند و در کنار او نیستند (یانگ، ۲۰۰۶). این مورد غفلت واقع شدن از سوی والدین که نوعی از بدرفتاری روانشناختی نیز می‌باشد، باعث شکل‌گیری طرح‌واره رهاشدگی می‌شود. طرح‌واره بی‌اعتمادی یکی دیگر از طرح‌واره‌های حوزه بریدگی و طرد می‌باشد. کودکانی که از سوی یکی از اعضای خانواده مورد بدرفتاری، تحقیر یا توهین قرار بگیرند (یانگ، ۲۰۰۳) و نوعی از بدرفتاری روانشناختی را تجربه کنند به این طرح‌واره دچار می‌شوند. زمانی که والدین با کودک خود بدرفتاری کرده و او را با توهین‌های مکرر، سرزنش کردن مورد اذیت و آزار قرار دهند و یا به بهره‌گیری از روش‌های تنبیه متوصل شوند، این کودک در آینده درگیر این طرح‌واره خواهد شد. همچنین والدینی که به صورت مکرر به فرزند خویش تذکر می‌دهند و او را از اعتماد کردن به دیگران منع می‌کنند، این طرح‌واره در کودک شکل گرفته و در بزرگسالی شدت می‌یابد.

هر پژوهشی دارای محدودیت‌هایی است. ماهیت طرح پژوهش حاضر از نوع همبستگی می‌باشد که با محدودیت‌هایی در زمینه اسنادهای علت‌شناختی متغیرهای مورد بررسی در پژوهش همراه است. علاوه بر نقش خانواده، تأثیرات دیگری مانند همسالان و مدرسه، در روند رشد افراد و تجربیات آنها اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کنند و ممکن است در ساختن طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه نقش داشته باشند. همچنین یکی از عواملی که در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار نگرفت، نقش خلق و خوی متفاوت شخصیتی در مواجهه با بدرفتاری‌های دوران کودکی است (یانگ و همکاران، ۲۰۰۶) که این عامل می‌تواند به عنوان نقش میانجی با استفاده از تحلیل معادلات ساختاری مورد پژوهش قرار گیرد. در خصوص محدودیت‌های روش

2. Reddy

- Arslan G. (2022). Childhood psychological maltreatment, optimism, aversion to happiness, and psychological adjustment among college students. *Current psychology (New Brunswick, N.J.)*, 1-9. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03538-5>
- Bilge, Y., & Balaban, G. (2021). The Relationships between Personality Disorders and Early Maladaptive Schemas and the Moderating Role of Gender. *Alpha psychiatry*, 22(1), 12-18. <https://doi.org/10.5455/apd.114935>
- Calvete, E. (2014). Emotional abuse as a predictor of early maladaptive schemas in adolescents: Contributions to the development of depressive and social anxiety symptoms. *Child abuse & neglect*, 38(4), 735-746. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2013.10.014>
- Camilo, C., Garrido, M. V., & Calheiros, M. M. (2022). Parental attitudes in child maltreatment. *Journal of interpersonal violence*, 37(5-6), 2920-2947. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/0886260520943724>
- Coates, A. A., & Messman-Moore, T. L. (2014). A structural model of mechanisms predicting depressive symptoms in women following childhood psychological maltreatment. *Child abuse & neglect*, 38(1), 103-113. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2013.10.005>
- Cudo, A., Dobosz, M., Griffiths, M. D., & Kuss, D. J. (2022). The Relationship Between Early Maladaptive Schemas, Depression, Anxiety and Problematic Video Gaming Among Female and Male Gamers. *International journal of mental health and addiction*, 1-28. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s11469-022-00858-2>
- Elliott, G. C., Cunningham, S. M., Linder, M., Colangelo, M., & Gross, M. (2005). Child physical abuse and self-perceived social isolation among adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 20(12), 1663-1684. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/0886260505281439>
- Gay, L. E., Harding, H. G., Jackson, J. L., Burns, E. E., & Baker, B. D. (2013). Attachment style and early maladaptive schemas as mediators of the relationship between childhood emotional abuse and intimate partner violence. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 22(4), 408-424. <https://doi.org/10.1080/10926771.2013.775982>
- Hamidpour, H., Dolatshai, B., Shahbaz, A. P., & Dadkhah, A. (2011). The efficacy of schema therapy in treating women's Generalized Anxiety disorder. *Iranian journal of psychiatry and clinical psychology*.
- Hughes, K., Bellis, M. A., Hardcastle, K. A., Sethi, D., Butchart, A., Mikton, C., ... & Dunne, M. P. (2017). The effect of multiple adverse childhood experiences on health: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet public health*, 2(8), e356-e366. [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(17\)30118-4](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(17)30118-4)
- Jalilian, K., Momeni, K., & Jebraeili, H. (2023). The mediating role of early maladaptive schemas in the relationship between attachment styles and loneliness. *BMC psychology*, 11(1), 136. <https://doi.org/10.1186/s40359-023-01172-9>

شناختی پژوهش نیز می‌توان گفت که تمرکز پژوهش حاضر بر روی جمعیت بزرگسال و گزارش‌های گذشته‌نگر صورت گرفت که می‌تواند اعتبار نتایج پژوهش را محدود کند. مطالعه حاضر بر معیارهای خود گزارشی برای ارزیابی تکیه دارد، که ممکن است در معرض سوگیری باشد و به‌طور دقیق تجربیات شرکت کنندگان را منعکس نکند. علاوه بر آن، در پژوهش حاضر، نقش جنسیت مورد بررسی قرار نگرفت؛ که پیشنهاد می‌شود نقش تجارب مردانه و زنانه و تفاوت‌های جنسیتی نیز مشخص شود. با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد با برگزاری سمینارها و کارگاه‌هایی در راستای پیشگیری از کودک آزاری و آموزش شیوه‌های صحیح فرزندپروری برای والدین در مراکز خانه‌های سلامت محله‌ها و هم چنین اطلاع رسانی عوارض کودک آزاری به والدین از طریق جراید و رسانه‌ها و در نهایت افزایش مراقبت از کودکان از طریق نهادهای مدنی و اجتماعی به مقابله با بداخلاقی‌ها و بدرفتاری‌ها پرداخته تا با افزایش آگاهی والدین، جامعه‌ی سالم‌تر و پویاتری را در آینده‌ای نزدیک شاهد باشیم.

منابع

- بهبودی، معصومه؛ احمدی طهور سلطانی، محسن. (۱۳۹۷). رابطه بین بدرفتاری در کودکی با سوء مصرف مواد مخدر در بزرگسالی، نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه. *فصلنامه پرستار و پزشک در رزم*، ۱۷ (۵)، ۲۲-۱۳.
- جعفری، حسن؛ محمدپور، سمانه؛ قدم پور، عزت‌اله؛ قبادیان، مسهل. (۱۳۹۷). ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه بدرفتاری روان شناختی. *فصلنامه اندازه گیری تربیتی*، ۸ (۳۲)، ۱۴۱-۱۲۷.
- شیدعنبرانی، بهناز؛ گل، علیرضا؛ امین یزدی، امیر؛ فرهادیان، فاطمه؛ نامورطباطبایی، سجاد. (۱۳۹۹). پیش بینی طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر مبنای بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و سبک‌های فرزند پروری. *رویش روانشناسی*، ۸ (۱۱)، ۹۵-۸۵.
- علوی لواسانی، اکرم السادات؛ احمدی طهور سلطانی، محسن. (۱۳۹۶). همبستگی بدرفتاری در کودکی با طلاق عاطفی: نقش واسطه‌ای سبک‌های دلبستگی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و دشواری در تنظیم هیجان. *نشریه مدیریت ارتقا سلامت*، ۷ (۲)، ۵۸-۴۹.
- فرهنگ اصفهانی، میترا. (۱۴۰۰). نقش تجربه بدرفتاری در دوران کودکی با پرخاشگری؛ اثر میانجی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و مشکل در تنظیم هیجان دانشجویان. *مجله علوم پزشکی رازی*، ۲۸ (۹)، ۲۱۴-۲۰۴.
- محمدپور، سمانه؛ نظری، هدایت؛ فرهادی، علی. (۱۳۹۵). پیش‌بینی نشانه‌های افسردگی به دنبال بدرفتاری روان شناختی دوران کودکی: نقش واسطه‌ای طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و دشواری در تنظیم هیجان. *مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران*، ۲۶ (۱۳۶)، ۸۵-۹۸.

- Ma, H., & Chen, L. (2022). Time Management Disposition Mediates the Influence of Childhood Psychological Maltreatment on Undergraduates' Procrastination. *Psychology research and behavior management, 15*, 1489–1494. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S367446>
- Pilkington, P. D., Bishop, A., & Younan, R. (2021). Adverse childhood experiences and early maladaptive schemas in adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology & Psychotherapy, 28*(3), 569-584. <https://doi.org/10.1002/cpp.2533>
- Reddy, M. K., Pickett, S. M., & Orcutt, H. K. (2006). Experiential avoidance as a mediator in the relationship between childhood psychological abuse and current mental health symptoms in college students. *Journal of Emotional Abuse, 6*(1), 67-85. https://doi.org/10.1300/J135v06n01_04
- Talarowska, M., Wysiadecki, G., & Chodkiewicz, J. (2022). Affective Neuroscience Personality Scales and Early Maladaptive Schemas in Depressive Disorders. *International journal of environmental research and public health, 19*(13), 8062. <https://doi.org/10.3390/ijerph19138062>
- Tanhan, A. (2020). COVID-19 Sürecinde Online Seslifoto (OSF) Yöntemiyle Biyopsikosozyal Manevi ve Ekonomik Meseleleri ve Genel İyi Oluş Düzeyini Ele Almak: OSF'nin Türkçeye Uyarlanması. *Electronic Turkish Studies, 15*(4). <http://doi.org/10.7827/TurkishStudies.44451>
- Tezel, F. K., Kışlak, Ş. T., & Boysan, M. (2015). Relationships between childhood traumatic experiences, early maladaptive schemas and interpersonal styles. *Nöro Psikiyatri Arşivi, 52*(3), 226. <https://doi.org/10.5152%2Fnpa.2015.7118>
- Wang, Q., Tu, R., Hu, W., Luo, X., & Zhao, F. (2021). Childhood Psychological Maltreatment and Depression among Chinese Adolescents: Multiple Mediating Roles of Perceived Ostracism and Core Self-Evaluation. *International journal of environmental research and public health, 18*(21), 11283. <https://doi.org/10.3390/ijerph182111283>
- Young, J. C., & Widom, C. S. (2014). Long-term effects of child abuse and neglect on emotion processing in adulthood. *Child abuse & neglect, 38*(8), 1369-1381. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2014.03.008>
- Young, J. E., & Brown, G. (2005). Young Schema Questionnaire-Short Form; Version 3, New York: Schema Therapy Institute. <https://doi.org/10.1037/t67023-000>
- Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar, M. E. (2006). Schema therapy: Conceptual model. *Schema Therapy: A Practitioner's Guide, 1*–62.
- Zhang, S., Li, Y., Cao, M., Liu, Y., & Zhou, Z. (2023). Does childhood psychological maltreatment encourage you to become a cyberbullying perpetrator? The mediating role of negative affect and the moderating role of meaning in life. *Frontiers in psychology, 14*, 1223535. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1223535>